

Motion till riksdagen 2005/06:Sf253

av Yvonne Ångström (fp)

Synskadade

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en enda myndighet bör ha ansvaret för synskadades rehabilitering, hjälpmedel och anpassning av arbetsplats.

Motivering

Den människa som mitt uppe i arbetslivet får en synskada ställs inför en stor omställning och utmaning i livet. Om hon inte längre kan se som vanligt måste hon lära sig att fungera, i vardagslivet och på jobbet, med hjälp av ny teknik, hörsel och känsel.

Många kan intyga att detta är fullt möjligt. Det kräver dock hårt arbete och det kräver ett fungerande system för rehabilitering, hjälpmedel och anpassning av arbetsplatsen. Dessutom behövs det en mentor och samordnare som håller ihop alla kontakter mellan individ, myndigheter och arbetsliv.

Allt detta finns, men det är hopplöst uppsplittrat mellan olika aktörer, och mycket av resurserna går åt till att hålla i gång det byråkratiska systemet i stället för att hjälpa den nysynskadade tillbaka ut i arbetslivet.

När välfärdssystemet byggdes upp på sextioalet lades ansvaret för nysynskadades rehabilitering på AMS. Där finns fortfarande utbildade synpedagoger med kunskap och erfarenhet av synskador, arbetsmarknad, hjälpmedel och arbetsplatsanpassningar. Af Rehab, som är AMS specialistfunktion för synskadade, har fortfarande ansvar för dem som är arbetslösa samt för dem som är nyanställda.

I början av nittioalet lades ansvaret för rehabilitering, hjälpmedel och arbetsplatsanpassning för den som varit anställd i mer än ett år över på Försäkringskassan. Eftersom synskadade är en relativt liten grupp möter handläggarna på Försäkringskassan sällan synskadade personer, varför kunskapen om synskadade och deras arbets- och vardagsliv är ganska liten. Med anledning av detta måste Försäkringskassan inför varje synskadad rådfråga Af Rehab vad man ska göra samt betala Af Rehab för svar på denna fråga.

Fel! Okänt namn på

Tid, kraft och pengar måste avsättas för att kommunicera mellan myndigheterna, alltså för att låta Af Rehab instruera Försäkringskassan om vad som behöver göras i varje enskilt fall. Det händer också att Försäkringskassan bestämmer att de inte vill ha med saken att göra och hänvisar den synskadade att söka hjälp hos arbetsgivaren, vilket händer i alltför många fall.

Eftersom Af Rehab sitter inne med hela kunskapen vore det bättre att de får hela ansvaret. Att förlora synen är i sig tillräckligt svårt och förvirrande. Man ska inte dessutom behöva "bollas" runt mellan olika myndigheter. Riksdagen bör därför anmoda regeringen att se över organisationen av ansvaret för rehabilitering m.m. för synskadade som varit anställda mer än ett år, så att arbetet kan hållas inom en myndighet.

Stockholm den 29 september 2005

Yvonne Ångström (fp)